

Social- och arbetsmarknadsnämnden Verksamhetsberättelse 2015

Dnr 16/SAN/18-1
SAN §1/2016

HALLSBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Väsentliga händelser	1
Ledning, styrning och uppföljning	6
Intern kontroll	7
Måluppföljning	8
Personalekonomisk redovisning	24
Verksamhetsmått och nyckeltal	25
Ekonomi	27
God ekonomisk hushållning	30
Framtiden	31

Väsentliga händelser

Övergripande

År 2015 har varit ett händelserikt år för social- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Under året har ett arbete med att ta fram en Äldreplan genomförts. Äldreplanens syfte är att ge underlag för framtida utveckling av äldreomsorgen. Arbetet har bedrivits med bred delaktighet där allmänhet, medarbetare och chefer varit med och tagit fram underlag för planen.

Arbetet med att ta fram ett ledningssystem för förvaltningen har intensifierats. En arbetsgrupp har arbetat med att skapa och säkerställa processer inom myndighetsutövningen och inom genomförandet av hemtjänstinsatser. En publicering av ledningssystemet planeras för en pilotgrupp inom hemtjänsten under 2016. Omsättningen bland sjuksköterskorna har varit hög och det har varit svårt att rekrytera nya. Det har medfört att bemanningsföretag har anlitas främst under våren och sommaren.

I början av år 2014 tecknades avtal mellan kommunen och Migrationsverket avseende ensamkommande flyktingbarn. Då tecknades avtal om att kommunen skulle ta emot 8 ensamkommande barn. Inför 2015 utökades avtalet till att innefatta 11 ensamkommande barn. Strax efter sommaren uppstod en situationen i landet som gjorde att kommunerna fick ta ett långt större ansvar än tidigare avtalat. Kommunen har nu totalt tagit emot 88 barn som placeras i familjehem och i externa HVB-hem.

I början av hösten upptäcktes att den ekonomiska prognosen, som tagits fram i samverkan med ekonomiavdelningen, och lämnats i delårsrapporten var felaktig. Ett omfattande ar-

bete inleddes då för att säkerställa prognosarbetet och hitta svar på varför prognosen var väsentligt sämre än tidigare redovisats.

Hemtjänst

Projekt 23 infördes under 2013 med syfte att minska antalet olika hemtjänstpersonal som besöker den äldre i deras hem. Vid projektets början visade statistiken på att en äldre (med minst

Bildkälla: Reportage från NA

2 besök per dag, 7 dagar i veckan) i genomsnitt träffade 23 olika hemtjänstpersonal under en period på 14-dagar. I augusti 2015 gjordes en ny mätning då visade motsvarande resultat på att den äldre möter i snitt 17 hemtjänstpersonal under en 14-dagars period. Detta är resultatet av ett förändrat arbetssätt inom hemtjänstens planering. Projektet avslutades under hösten 2015 då arbetssättet implementerats i alla hemtjänstgrupper.

"Nyckelfri hemtjänst" har införts i alla hemtjänstgrupper och systemet används nu i hela kommunen, vilket innebär en kvalitetssäkring genom att nyckelhanteringen sköts via mobiltelefon.

Under våren har planering för projektet "Trygg hemgång" pågått. Projektets syfte är att, genom annat arbetssätt inom hemtjänst och biståndshandläggning, öka tryggheten och minska återinläggning. Vidare förväntas ett mer resurseffektivt arbete och minskad stress och sjukskrivning hos personalen. Projektet startade under oktober 2015 och har hittills visat mycket goda resultat. Projektet kommer att utvärderas under februari 2016.

Fortbildning av all personal i hemtjänsten har genomförts under året. All personal har genomgått utbildning i "olämpliga läkemedel för äldre" samt deltagit i webutbildningar om diabetes och demens.

Särskilt boende

Hälso- och sjukvårdsenheten har haft svårigheter med rekrytering av sjuksköterskor och har under årets första åtta månader tvingats använda bemanningsföretag för att klara verksamheten. Strax efter sommaren uppdagades att ett antal sjuksköterskor hade fått sina tjänster ändrade under våren och sommaren så att de endast fick arbetstid förlagd dagtid måndag till fredag. Det bidrog till att det inte fanns sjuksköterskor för att bemanna kvällar och helger vilket i sin tur ledde till ett beslut om en omorganisation. Omorganisationen har inneburit att de sjuksköterskor som fått dagtjänstgöring vardagar åter blev erbjudna schematjänster. Omsättning bland sjuksköterskorna har varit omfattande och enheten har ägnat mycket tid åt rekrytering och bemanning. Arbetsituationen för sjuksköterskorna har under hösten varit så ansträngd att verksamheten åter tagit in bemanningsföretag i slutet av året.

Det har varit många arrangemang på boendena som tex vårfest, grillkväll, midsommarfirande, luciafirande och julfika tillsammans med anhöriga. Dessutom arrangeras återkommande veckovisa aktiviteter såsom besök av trubadur, gudstjänster och lässtund för dementa. Vantjänsten besöker äldreboendena för gemensamma aktiviteter med de boenden.

Förvaltningen har i uppdrag av social- och arbetsmarknadsnämnden att arbeta utifrån värdighetsgarantier inom särskilt boende. Värdighetsgarantierna omfattar bland annat möjlighet till daglig utevistelse, dagliga aktiviteter och

eget inflytande över dagens innehåll. Det har utbildats sju nya värdegrundsledare inom särskilt boende under året. Det finns nu totalt 12 utbildade värdegrundsledare inom de särskilda boendena. De har startat arbetet med värdegrundscirklar där värdegrunden samt etiska dilemman diskuteras med arbetskollegor.

Fortbildning har skett i demenskunskap samt diabetes för äldre. Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, har varit ute på enheterna och haft läkemedelsutbildningar med personalen. Förvaltningens förflyttningsinstruktörer har haft utbildning i förflytningsteknik med alla medarbetare.

Esslatorp, Vretstorp

Verksamheten för funktionshinder

Arbetet med att stärka brukarnas inflytande över verksamhetens utveckling har intensifierats under året. Detta har skett genom att enhetschef och områdeschef har haft möten med anhöriga/företrädare och enhetscheferna har dessutom haft möten med brukarna för att diskutera hur verksamheten ska utvecklas.

Tillsammans med Örebro Universitet, har verksamhetsområdet startat ett projekt. Syftet med projektet är att analysera vilka metoder som används i det dagliga arbetet, och vilka av dessa metoder som är till nytta för den enskilde. I projektet ingår representanter från gruppboenden och socialpsykiatri.

En inventering inom området psykisk ohälsa, är genomförd under våren. För att kunna söka och eventuellt få ta del av prestationsmedel från Socialstyrelsen, ska en inventering av personer med psykisk ohälsa inte vara äldre än fyra år. Inventeringen medförde att verksamheten bevil-

jats prestationsmedel om 249.290:- som kan användas till att utveckla arbetet inom soci-
alpsykiatrin.

Fortbildning har inom verksamhetsområdet genomförts i förflyttningsteknik och via en webbaserad grundutbildning om demens.

Bildkälla: Reportage från NA.se

Individ- och familjeomsorg (IFO)

Arbetet med att ta emot asylsökande ensamkommande barn har präglat årets arbete. För att klara kravet på utredningar har nya socialsekreterare rekryterats. Kommunens behov av boende har bland annat tillgodosetts genom att företaget förvaltningen har avtal med har utökat antalet boendeplatser.

Sedan 1 januari 2014 har Hallsbergs kommun tagit emot 88 ensamkommande barn och av dessa är 78 aktuella idag. Sammanfattningsvis konstateras att det blir allt svårare att klara mottagandet. Tillgången till boendeplatser är trots allt begränsad, tillgången på gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare blir mindre, samtidigt som mottagandet är på en fortsatt hög nivå.

Socialtjänstens öppenvård, familjeteamet och Stegen, har samlokaliseras med familjecentralen.

Socialsekreterare från vuxenheten ingår i Sydärkes mottagningsteam som är ett projekt för att möjliggöra en väg in till rätt instans för arbetslösa personer.

Arbetsmarknad och integration (AMI)

Under året har Integrationsenheten tagit emot 155 nyanlända flyktingar och dess anhöriga. Av dessa har verksamheten bosatt 17 personer. Verksamheten har fått i uppdrag av social- och arbetsmarknadsnämnden att arbeta fram en kompetensförsörjningsplan för nyanlända flyktingar som har för avsikt att tillgodogöra sig en vård- och omsorgsutbildning. Förvaltningens uppdrag är att efter den nyanländas avslutade etableringsinsatser och etableringsersättning på Arbetsförmedlingen, erbjuda plats inom vård och omsorg. Syftet med platsen är att den nyanlända ska träna på svenska språket, få en arbetsplatsintroduktion i yrket och samtidigt kunna vara en resurs samt leda till självförsörjning för den nyanlända.

INTEGRATION OCH ETNISK MÅNGFALD

För att ingen anställd ska bli utsatt för rasism, främlingsfientlighet, trakasserier eller diskriminering i sin anställning går förvaltningen årligen igenom de planer som finns i kommunen, bl a policy för diskriminering.

Personalsammansättningen i Hallsbergs kommun ska återspegla kommuninnevanornas sammansättning avseende kön, etnisk mångfald samt åldersfördelning. Social- och arbetsmarknadsnämnden rekryterar, då det är möjligt, personal med kunskap i andra språk än svenska. Verksamheten har tillhandahållit flera praktikplatser för utlandsfödda så att de kan träna på språket.

Verksamheten inom AMI och IFO har som målsättning att arbeta med kompetenshöjande insatser för att den nyanlända ska nå egen försörjning så snabbt som möjligt. Under 2015 har verksamheten bland annat erbjudit utbildning i lokalvård och ett alfabetiseringsprojekt med syfte att lära deltagarna att läsa och skriva vilket är en grund för att erhålla arbete i Sverige.

HANDIKAPPOLITISKT PROGRAM

Medarbetare undviker parfymer och andra produkter med starka dofter i arbetet. En ständig diskussion pågår med medarbetare om rökning i tjänsten, dvs var och när man röker. Bl a ska rökning undvikas i närheten av entréer och strax innan man går in till en vårdtagare. Förvaltningens lokaler ska vara tillgängliga för alla, bl a genom öppettider, aktiviteter och fysisk miljö såsom dörröppnare och det ska vara lätt att ta sig in för den som har funktionshinder.

FOLKHÄLSOARBETE

Dagverksamheterna i de fyra tätorterna satsar på hälsobefrämjande åtgärder, såsom gymnastik, promenader, roliga fester och andra "må bra" aktiviteter. På dagcentralerna arrangeras olika aktiviteter för att locka seniorer till dagcentralerna för social samvaro med andra och att bryta isolering genom att ingå i ett sammanhang, vilket är ett mycket viktigt hälsoperspektiv. I samverkan med Kairos Future har en grupp med seniorer ingått i ett forskningsprojekt genom att vara med och testa effekterna av ett akti-

vitetsarmband som signalerar när det är dags för rörelse för den enskilde.

Folkhälsoteamet har deltagit i utarbetandet av Äldreplanen då ett av områdena i planen fokuserar på hälsofrämjande insatser.

Under 2015 arrangerade förvaltningen en fallkampanjvecka tillsammans med en representant från Folkhälsoteamet. Veckans syfte är att ge seniorer kunskap så att fall kan elimineras. Veckan var välbesökt. Vidare har två seniordagar arrangerats, på dagcentralerna i Vretstorp och Pålsboda. Alla pensionärer bjuds in till seniordagarna men en personlig inbjudan går till alla som fyllt 78 år. Många pensionärer deltog och det var mycket uppskattat att arrangemangen var i två av våra ytterområden. Syftet med Seniordagarna är att främja de äldres hälsa samtidigt som information ges bl.a. om socialtjänstens utbud av tjänster samt hur det går till att ansöka om bistånd. Under 2015-års seniordagar stod välfärdsteknologi på dagordningen, dvs. hur äldreomsorgen kan kompletteras med hjälp av e-hälsa.

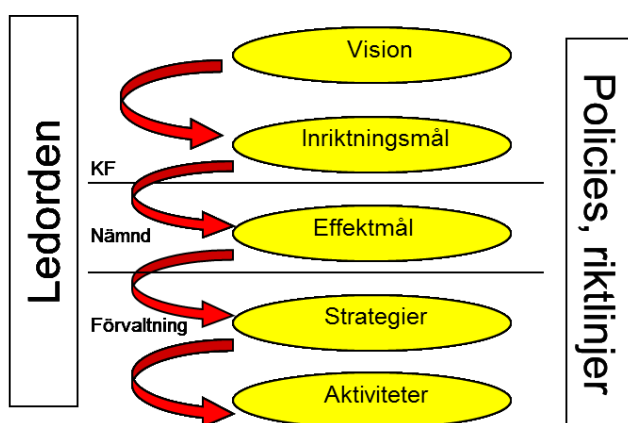

Dagverksamheten Esslatorp, Vretstorp

Ledning, styrning och uppföljning

Under 2014 beslutades om ett nytt styrsystem i kommunen, vilket gäller från 2015. Styrsystemet syftar till att säkerställa att politiska beslut får genomslag, att kommunen har god hushållning och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda ledamöterna i fullmäktige beslutat om. Målet är att varje enskild medarbetare ska vara väl förtrogen med kommunens mål och strategier, för att kunna föra dessa vidare till medborgarna. Det är till Hallsbergs brukare och medborgare kommunen ska leverera tjänster och det är för dem verksamheten ska uppnå goda resultat.

Styrningen i Hallsbergs kommun utgår från kommunens vision och inriktningsmål samt vid varje tidpunkt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Med hjälp av inriktningsmålen i dokumentet "Gemensamma planeringsförutsättningar" och de ekonomiska ramarna som fastställs i årsbudgeten styrs Hallsbergs kommun.

Uppföljning, utvärdering och analys av ekonomi, måluppfyllelse, prestation och kvalitet ger ökad tyngdpunkt i ekonomistyrningen. Uppföljning till Kommunstyrelsen sker från social- och arbetsmarknadsnämnden via månadsrapporter, innehållande en ekonomisk prognos samt en kort beskrivning av denna. Därutöver upprättas tertialrapport, delårsrapport och årsredovisning som förutom den ekonomiska uppföljningen innehåller information om resultat och målup-

pfyllelse.

Nämnderna fastställer därutöver regler för hur och när uppföljningen utöver ovanstående ska sammanfattas och rapporteras till nämnd.

Social- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att förvaltningen ska lämna månatliga prognoser. Under våren 2015 fick nämnden första prognosen i samband med tertialrapporten dels pga att ekonomisystemet uppgraderades under en längre tid, och dels flertal byten av ekonom under våren. Detta har lett till brister i den ekonomiska uppföljningen under de första åtta månaderna av året. Först i slutet av augusti erhöll förvaltningen stöd av en nytillträdd ekonom och då uppdagades att de tidigare ekonomiska prognoserna inte överensstämde med verkligheten. Hösten har präglats av att bringa ordning i ekonomin och att återupprätta de ekonomiska uppföljningarna.

Förvaltningsledningen har upprättat en förvaltningsplan innehållande strategier som pekar ut den säkraste vägen för att uppnå nämndens beslutade nämndmål. Alla enheter har arbetat fram enhetsplaner som omfattar aktiviteter för att nå nämndens beslutade nämndmål. Uppföljningsarbetet har skett i verksamhetssystemet Cockpit som infördes hösten 2014. Cockpit hjälper förvaltningen att hålla den röda tråden från Kommunfullmäktiges vision och inriktningsmål till nämndens nämndmål och förvaltningens strategier och aktiviteter.

Intern kontroll

Ett internkontrollreglemente antogs 2004-12-13 av kommunfullmäktige, KF§74.

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppfylls. En god intern kontroll i Hallsbergs kommun ska kännetecknas av:

- ◆ ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner för styrning
- ◆ en rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten
- ◆ säkerställande av att lagar, policies, reglementen m.m. tillämpas
- ◆ skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- ◆ eliminering eller upptäckt av allvarliga fel

Intern kontroll omfattar således ett mycket brett område, i området ingår allt, från övergripande system för styrning av den kommunala verksamheten till säkra rutiner för att t.ex. hantera nycklar på ett äldreboende. Det är viktigt

att påpeka att intern kontroll inte är en isolerad händelse utan en integrerad del i kommunens organisation och processer men behöver kompletteras med specifika och fristående kontrollaktiviteter. Det innebär att inom alla olika områden som ingår i kommunens styrsystem återfinns också den interna kontrollen.

Varje nämnd har skyldighet att styra och löpande följa upp kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde. Vid brister ska förslag lämnas på åtgärder för att förbättra kontrollen.

Den interna kontrollplanen är uppdelad i fyra delar:

1. Verksamhet
2. Gemensam administration
3. Ekonomiadministration
4. Personaladministration

Fullständig uppföljning finns i eget beslut i social- och arbetsmarknadsnämnden.

Område	Antal kontrollmoment	Antal utförda kontroller	Kommentarer
Verksamhet	10	9	Avvikelse finns inom de moment som berör Barn och familjegruppen inom Individ- och familjeomsorgen. De handlar om att förhandsbesked inte getts inom 14 dagar, att ärenden inte är avslutade inom 4 månader mm. Momentet att kontrollera att alla lyftar är besiktigade enligt plan har ej gjorts.
Gemensam administration	4	4	Ingen avvikelse har hittats vid utförd kontroll inom detta område.
Ekonomiadministration	3	3	Ingen avvikelse har hittats vid utförd kontroll inom detta område.
Personaladministration	2	1	Avvikelse finns inom momentet att rätt person får rätt lön och/eller rätt ersättning för rätt period. Momentet som rör att inte utbildad personal LAS-as in har inte utförts fullt ut. Här bör kontakt tas med personalavdelningen för att klargöra ansvarsfördelningen mellan förvaltningen och personalavdelningen.

Måluppföljning

I detta avsnitt redovisas en utvärdering av kommunens fyra strategiska områden. Utifrån de strategiska områdena har Social- och arbetsmarknadsnämnden beslutat om nämndmål. Nämndmålen ska anknyta till de strategiska områdena. Genom att avläsa resultatet av nämndernas nämndmål ska slutsatser kunna dras av om de mer långsiktiga strategiska områdena är på väg att uppfyllas.

Hallsbergs kommunkoncerns styrsystem utgår från mål- och ekonomistyrning. Viktiga grundförutsättningar för att åstadkomma detta är:

- ♦ att det finns en röd tråd från vision, strategiska områden, nämndmål, strategier och aktiviteter på arbetsplatsnivå.
- ♦ att målen är levande och rimliga i antal.
- ♦ att det finns ett samband mellan tillgängliga resurser och nämndmål.
- ♦ att det finns fungerande uppföljnings- och förbättringsstruktur som utgår från fastställda resultatindikatorer.
- ♦ att organisationen styrs på ett sätt som gynnar effektivitet och ekonomisk ställning med möjlighet att upptäcka och korrigera felaktigheter i agerandet.

Begrepp	Beslutats av	Kommentar
Vision	Fullmäktige	Återfinns i Övergripande mål och riktlinjer
Strategiska områden	Fullmäktige	Återfinns i Övergripande mål och riktlinjer
Mål för god ekonomisk hushållning	Fullmäktige	Fastställs i budgetdokumentet
Nämndmål	Nämnd	Fastställs i Mål- och budgetdokumentet
Strategier	Förvaltning	Fastställs i Förvaltningsplanen
Aktiviteter	Förvaltning	Fastställs i Enhetsplanerna

Visionen för Hallsbergs kommun är:

DET ÖPPNA HALLSERG

I Hallsbergs kommun är alla välkomna, oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg.

Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhällen erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla.

Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft, och utvecklar både region och individer.

Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken.

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder ett professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter.

Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar.

Inom förvaltningen pågår ett kontinuerligt arbete för att uppfylla de politiska målen och uppdragen. Varje år genomför förvaltningen brukarundersökningar för att följa måluppfyllelsen. Inom flera av socialtjänstens områden finns också nationella brukarundersökningar. Om det framkommer brister i måluppfyllelsen gör enheterna analyser och upprättar handlingsplaner för att nå målen.

Inom hemtjänsten har många aktiviteter, en del helt genomförda och andra fortfarande pågående, startats för att nå måluppfyllelse. Bedömningen är att de flesta målen har uppnåtts.

De flesta av de aktiviteter som startats under året kommer att vara ett ständigt pågående arbete, t ex arbetet med genomförandeplaner, välkomstbesök och att hitta trygghetsfaktorer för brukarna.

Inom särskilt boende har de olika enheterna kommit olika långt med de mål som finns för verksamheterna. De flesta mål har enheterna genomfört men det finns fortfarande mål som är pågående.

AMI har inte gjort någon enkätundersökning för att mäta måluppfyllelse. Verksamheten har valt att djupintervjua tio personer och har därigenom fått en djupare information samtidigt som endast tio personer kommit till tals om indikatorerna.

För VFF är resultaten för indikatorn ”90% av brukarna inom LSS-verksamheten ska vara nöjda med fritidsaktiviteter” relativt låg. En av orsakerna till detta är att verksamheten arbetat med att utveckla fritidsintressen utifrån brukarnas behov bl.a. genom att starta aktivitetsgrupper. Detta arbete har lett till att brukarna på ett nytt sätt förstår att de kan ställa krav på att fritidsaktiviteterna anpassas efter individuella behov vilket de inte tidigare fullt ut förstått.

Nedan redovisas kommunens fyra strategiska områden och uppföljning av nämndmålen.

HÅLLBAR KOMMUN

Hallsbergs kommun ska vara ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle, där människors livskvalité ökar utan att det påverkar vår gemensamma miljö.

Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Därför är det av stor vikt att den kommunala ekonomin präglas av överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunkturer. För att varje skattekrona ska användas optimalt är det av vikt att kommunens arbete präglas av öppenhet och tydlighet.

Kommunen ska aktivt arbeta för att få fler i arbete. Det kan göras via aktivt arbete för att nya företag ska etablera sig i kommunen och antalet nystartade och växande företag ska öka. Vidare kan det ske genom utveckla samverkan mellan näringsliv och skola i syfte att uppnå bättre matchning mellan människors kunskaper och arbetslivets behov. En del i detta arbete är att kommunen erbjuder praktikplatser inom sina verksamheter.

Alla människor ska känna sig trygga i kommunen. Vår offentligt finansierade välfärd ska inte lämna någon utanför, oberoende av etnisk och religiös tillhörighet, kön eller ålder, utan ska anpassas utifrån den enskildes behov.

Genom en medveten samhällsplanering ska en blandad bebyggelse skapas, inte minst för att bidra till ett inkluderande samhälle präglad av mångfald och tolerans.

Vi ska aktivt arbeta mot alla former av diskrimineringar på kommunens arbetsplatser och därigenom vara ett föredöme för andra arbetsgivare.

Utsläppen av växthusgaser ska minska. Kommunens verksamheter ska vara föregångare och fasa ut användningen av fossila bränslen. Hallsbergs kommun ska arbeta för att minska vår klimatpåverkan och skapa förutsättningar för invånarna att också göra det. Användningen av produkter och material som innehåller farliga kemikalier ska minska.

HÅLLBAR KOMMUN

Delvist uppfyllt

Social- och arbetsmarknadsnämnden har beslutat om två nämndmål inom detta strategiska område. Bägge nämndmålen är delvis uppfyllda. En av indikatorerna ”100% av brukarna inom särskilt boende och inom hemtjänst ska ha åtgärdsplaner utifrån genomförda riskbedömningar”, har inte fullt ut kunnat verkställas under året på grund av brist på sjuksköterskor. Åtgärder för att öka måluppfyllelsen är att bemanna sjuksköterskeorganisationen med samtliga tjänster. En annan indikator där förvaltningen inte når måluppfyllelse är indikatorn ”90% av brukarna inom LSS-verksamheten ska vara nöjda med fritidsaktiviteter”. Åtgärder för att nå måluppfyllelse är dialoger med dels gode män/företrädare och brukare om verksamhetens utvecklingsbehov samt att aktivitetsgrupper har startats. Vad gäller indikatorn angående läkemedelsavvikelserna kan förvaltningen inte dra några slutsatser då brukarantalet ökat.

Nämndmål: Alla som har insatser av social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska känna sig trygga med insatsen.

Delvist uppfyllt

Indikator: Minska läkemedelsavvikelserna jämfört med 2013.

Indikator: 100% av brukarna inom särskilt boende och inom hemtjänst ska ha åtgärdsplaner utifrån genomförda riskbedömningar

Indikator: Andel brukare inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen som upplever trygghet (i egen enkät)

För att öka tryggheten på särskilda boenden arbetar enheterna med kontaktmannaskap. Kontaktpersonens uppgift är bl.a. att ge den boende möjlighet till extra tid och att ta ett mer övergripande ansvar för brukaren. Alla som arbetar på boende ska använda personalkläder och bära namnbricka för att brukare och anhöriga skall se vilka som är medarbetare.

Vid måltiderna är det viktigt att det finns personal tillhands för brukarna. Detta för att skapa trygghet och gemenskap.

Andelen som känner sig trygga på sitt särskilda boende är 89 % enligt socialstyrelsens brukarenkät.

För att brukare inom hemtjänst ska känna sig trygga med att rätt person kommer på besök, dvs att det är personal anställd av Hallsbergs kommun, har all personal namnskytt och legitimation.

Nyckelfri hemtjänst är nu införd i alla hemtjänstgrupper som en kvalitetssäkring av nyckelhanteringen och för att brukaren ska känna trygghet i hur nycklar förvaras. Systemet innebär att bara behörig personal kan låsa upp hos brukaren.

På s.k. teamträffar arbetar man med kvalitetsregister, Senior Alert. Med hjälp av Senior Alert gör man riskbedömningar som sedan ligger till grund för en åtgärdsplan för brukaren. Rutinen är att åtgärdsplaner och avvikelser går igenom, följs upp och dokumenteras. Genomgångar kan leda till att en ny åtgärdsplan behöver upprättas. Inom särskilt boende har läkemedelsavvikelserna minskat. Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, har deltagit på arbetsplatsträffar hos flera enheter under året för att gå igenom avvikelser.

Under senare delen av året har det varit brist på patientansvariga sjuksköterska inom en del områden och därför har inte rutinen för teamträffar kunnat genomföras fullt ut. Bl a

har inte alla Senior Alert bedömningar blivit gjorda. Det innebär att målet att alla ska ha en riskbedömning inte kunnat fullt ut kunnat uppfyllas.

All personal inom äldreomsorgen har fått utbildning i "Olämpliga läkemedel för äldre".

Inom verksamheten för funktionshinder har arbetet med att förtydliga den enskildes uppfattning om vad trygghet innebär genomförts. Det görs i samband med revidering av genomförandeplanerna. Brukarna inom socialpsykiatri framför att trygghet för dem bl.a. innebär att personalen har tystnadsplikt vilket gör att de vågar prata med dem. Personalen är förutsägbar, man vet vem som kommer i och med att man planerat in det tillsammans med brukare innan hembesök samt att antalet faddrar är begränsat till två eller tre stycken. Brukare framför att egenmakten är viktig för tryggheten, att de själva bestämmer och personalen kan vara vägledande. Tydligheten i insatsen innebär också en trygghet.

De brukare som inte har ett talat språk, försöker personalen tolka brukarens uppfattning och samtala med företrädare.

Inom IFO ska alla klienter bedömas lika med ett gott bemötande och god service. I detta ingår att hänvisa personer till rätt instans och att det ska räcka med ett samtal för den enskilde för att komma till rätt myndighet/förvaltning/person.

Personer som kontinuerligt söker försörjningsstöd skall handläggas inom maximalt tre arbetsdagar från det att ansökan är komplett. Barnperspektivet beaktas vid all handläggning.

IFO ska ha årlig aktgranskning inom vuxenenheten för att säkerställa en god kvalitet på dokumentationen och säkerställa att arbetet är rättssäkert.

Öppenvården Stegen arbetar med att införa ett manualbaserat anhörigprogram. Stegen erbjuder även ett haschprogram, HAP-program. Detta för att klienterna skall vara mer förberedda och motiverade när de går in i motivationsgruppen. För alla klienter som påbörjar behandling påbörjar behandling på Stegen upprättas en genomförandeplan. Enheten har implementerat ett förhållningssätt för personer med neuropsykiatriska funktionshinder i hela behandlingskedjan. Innan placering sker externt vid t ex missbruksvård skall egen öppenvård ha prövats.

Ingen status

Indikator: Minska läkemedelsavvikelserna jämfört med 2013

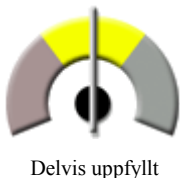

Delvist uppfyllt

Indikator: 100% av brukarna inom särskilt boende och inom hemtjänst ska ha åtgärdsplaner utifrån genomförda riskbedömningar

Indikator: Andel brukare inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen som upplever trygghet (i egen enkät)

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Nämndmål: Insatserna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningens alla verksamheter anpassas utifrån den enskildes behov

Indikator: 80% av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med inflytandet

Indikator: 100% av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska ha genomförandeplaner

Indikator: 90% av brukarna inom LSS-verksamheten ska vara nöjda med fritidsaktiviteter

Indikator: 75% av dem som bor i särskilt boende och besökarna på dagcentralerna ska vara nöjda med den samvaro och de aktiviteter som erbjuds

Inom hemtjänsten pågår ständigt arbete för att säkerställa brukarens inflytande över den vård de får. Detta genom att genomförandeplaner upprättas där brukaren är delaktig och hänsyn tas till önskemål och behov, i så stor utsträckning det är möjligt. På välkomstmötet diskuteras brukarens förväntningar så att de kan klargöras för att undvika missförstånd.

Alla brukare inom hemtjänsten, ska inom två veckor ha en kontaktperson samt ett välkomstmöte av kontaktperson, enhetschef och ev andra professioner som behövs.

Stor vikt läggs vid att personalen finns tillgänglig bl.a. per telefon inom hemtjänsten. Centralplaneringen planerar ut ärenden så att all personal har förutsättningarna att komma till brukaren på avtalad tid, om inget akut inträffar. Det är också viktigt att brukare får information om eventuella ändringar, till exempel större förseningar och eller byte av dag.

Vid inflytt på särskilt boende får brukaren en kontaktperson som ska vara ett stöd. Kontaktpersonen upprättar en genomförandeplan tillsammans med brukaren där brukaren har möjlighet att få inflytande över insatserna. Genomförandeplanen är grunden för arbetet på enheterna.

Det är teamträffar på alla boenden, ett möte där alla i teamet runt den boende kontinuerligt träffas för att stämna av att målen följs upp.

Det finns personal på särskilda boenden dygnet runt, vilket bidrar till att det alltid finns någon som kan komma om brukaren vill ha hjälp.

ESL-utbildning ”Ett självständigt liv”, vilket är en metod som stärker den enskildes inflytande, är genomförd för samtlig personal inom socialpsykiatri. Under första kvartalet har bemanning omfördelats mer till kvällstid inom socialpsykiatri då behovet hos brukarna ökat kvällstid.

Arbetet med en s.k. delaktighetssnurra pågår, vilket är ett sätt att få brukarna delaktiga i frågor som berör dem.

Aktivitetsgrupper har startats inom LSS-boenden och alla arbetsplatser har nu en punkt kring aktiviteter för planering för brukarnas fritid.

På gruppboendena har man sett över bemanningsbehovet kopplat till brukarnas behov och gjort förändringar för att optimera schemalaggningen.

Inom personlig assistans läggs alltid schemat utifrån brukarens behov/önskemål.

Ett projekt pågår i samarbete med Örebro Universitet i syfte att utvärdera vilka av insatserna inom VFF:s verksamhet som ger mest nytta för brukarna. Projektet har snart pågått i ett år och meningen är att det under 2016 ska fortsätta men i mindre skala.

Bildinformation har införts på ett av gruppboendena. Där har även en förslagslåda och en feedbacklåda införts där våra besökare kan lämna synpunkter genom verksamhetens feedback-system.

Verksamhetsmetod inom Barn- och familj är BBIC, Barns behov i centrum, som är ett hjälpmedel att säkerställa den enskildes inflytande och behov. I genomförandeplanen tydliggörs den enskildes uppfattning då den upprättas tillsammans med den enskilde.

Vuxenenheten håller för närvarande på att skaffa kunskap och anpassa verksamhetssystem utifrån en metod, ÄBiC dvs. äldres behov i centrum, som skall säkerställa att den äldres behov och inflytande tillgodoses.

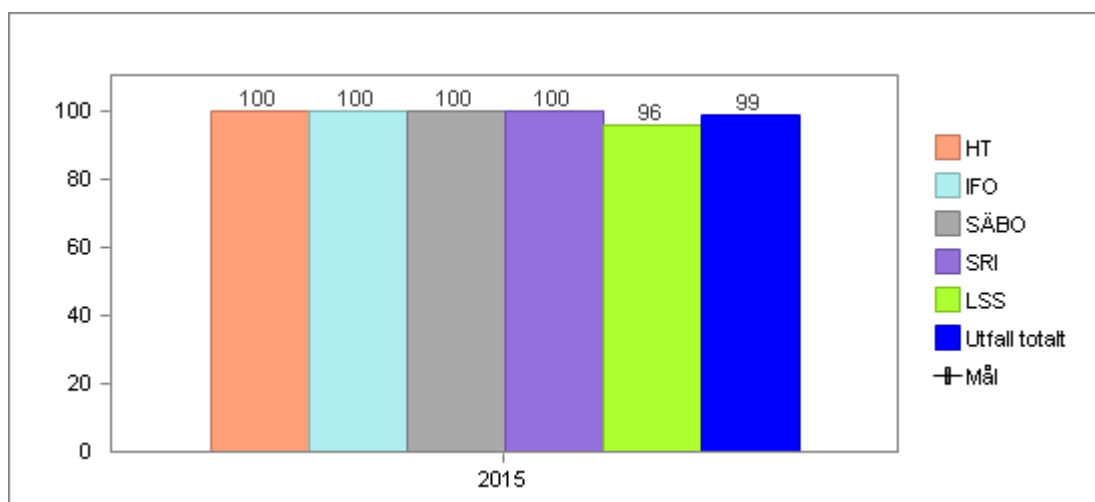
Uppfyllt

Indikator: 80% av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med inflytandet

Uppfyllt

Indikator: 100% av brukarna ska ha genomförandeplaner

Indikator: 90% av brukarna inom LSS-verksamheten ska vara nöjda med fritidsaktiviteter

Ej uppfyllt

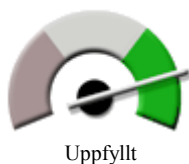
Uppfyllt

Indikator: 75% av dem som bor i Särskilt boende och besökarna på dagcentralerna ska vara nöjda med den samvaro och de aktiviteter som erbjuds

LIVSLÅNGT LÄRANDE

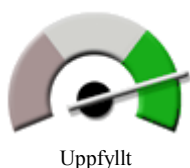
Det livslånga lärandet är basen för Hallsbergs kommuns utbildningssystem som börjar med förskola, via grund- och gymnasieskola till högskola och andra former av vuxenutbildning. Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla får ett gott liv. Alla kommunens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela livet, såväl under som efter arbetslivet.

Vår förmåga att utveckla välfärden hänger ihop med hur vi kan göra vår kommun attraktiv för dem som redan bor här och öka inflyttningen till kommunen. En bra förskola och skola är en viktig del i det arbetet.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämnden har beslutat om två nämndmål inom detta område, båda är uppfyllda då samtliga indikatorer uppfyllts.

Nämndmål: Arbetsmarknads- och integrationsenheten erbjuder kompetenshöjande aktiviteter i syfte att den enskilde så snabbt som möjligt ska bli självförsörjande

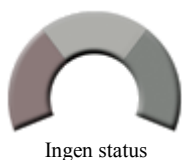
Indikator: Minska barnfattigdomen från 11 till 8%

Indikator: 80% av de personer som uppstår försörjningsstöd pga arbetslöshet ska vara självförsörjande inom sex månader

Indikator: Antal praktikplatser i social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet ska uppgå till 20 platser

Arbetsmarknads- och Integrationsenheten har med stöd av de individuella handlings- och genomförandeplanerna nya aktiviteter att erbjuda för att de inskrivna så snabbt som möjligt ska nå egenförsörjning. Det är mestadels kompetenshöjande insatser som arbetsmarknadskunskap, aktiv kontakt med arbetskonsulent, obligatorisk utbildning "från arbetslös till arbetssökande" där utbildningstillfällena varierar från 1 timme/ dag upp till halvdagar. Det finns idag avtal för samhällsorientering och SFI för 2015. Samhällsorienteringen sker med löpande intag och går av stapeln när det finns underlag. En kompetenshöjande insats i form av lokalvårdsutbildning har lett till att alla deltagare, dvs 14 personer, fick intyg, varav hälften klarade yrkesnämndens krav benämnt SRY. Tre av deltagarna fick anställning under pågående utbildning.

Det finns behov av mer samarbete tillsammans med Vuxenutbildningen, för att kunna erbjuda validering av praktiska kunskaper och för att unga vuxna ska kunna slutföra grund- och gymnasieskolan.

Indikator: Minska barnfattigdomen från 11 till 8%

Indikatorn följs upp vartannat år varför utfall för 2015 saknas.

Ingen status

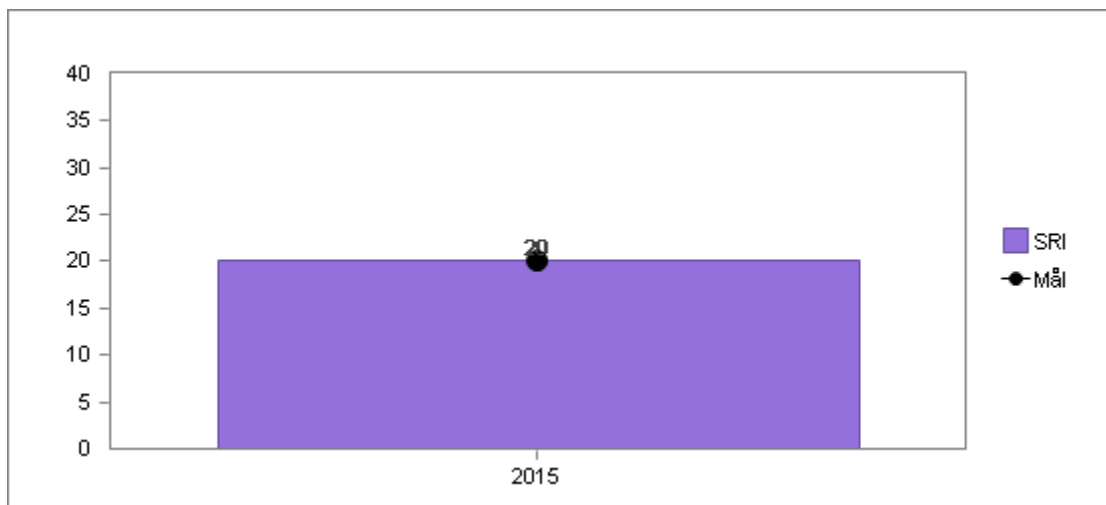
Indikator: 80% av de personer som uppstår försörjningsstöd pga arbetslöshet ska vara självförsörjande inom sex månader

Indikatorn är inte möjlig att följa upp. Handläggarna inom verksamheten har inte orsakskodat behovet av försörjningsstöd när försörjningsstöd beviljats under hösten. Vid delårsbokslutet 2015 fanns uppgiften och låg då över 80% självförsörjande inom 6 månader för målgruppen. Verksamheten måste åter börja orsakskoda vid handläggningen, så att indikatorn kan följas upp 2016.

Uppfyllt

Indikator: Antal praktikplatser i social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet ska uppgå till 20 platser

Uppfyllt

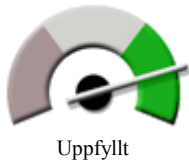
Nämndmål: Daglig verksamhet, för deltagare långt från arbetsmarknaden, ska innehålla pedagogiska inslag i syfte att utveckla deltagarnas färdigheter

Indikator: Deltagarna i daglig verksamhet ska uppleva verksamheten som meningsfull.

För att skapa en verksamhet som utvecklar deltagarnas färdigheter har ett arbete med mer kortsiktiga mål har påbörjats. Inom två dagliga verksamheter har man gjort ett utgångsläge för alla deltagare. Utifrån detta kommer alla individuella planer att sätta upp nya kortsiktiga delmål och även slutmål. Detta är klart för hälften av deltagarna. Arbetet med att se över den individuella planen har startat och ett utkast till ny plan är framtaget.

Diskussioner har förts om hur man kan mäta om deltagarna tycker att deras verksamhet är meningsfull. Förvaltningen har infört en fråga i brukarenkäten för att mäta detta "Tycker du att ditt jobb är viktigt?"

En satsning inom daglig verksamhet på Träffen, har genomförts under 2015. Det har byggts en utemiljö för att utöka brukarnas möjlighet till delaktighet med t.ex. odling i liten skala. Flera nya pedagogiska/stimulerande hjälpmedel har köpts in t.ex. bubblerör och nya bollar i "bollhavet".

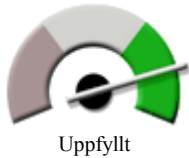
Indikator: Deltagarna i daglig verksamhet ska uppleva verksamheten som meningsfull

ALLAS INFLYTANDE

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, och ska erbjuda ett professionellt bemötande och vara lyhörda för idéer och synpunkter. Hallsbergs kommun ska ha ett väl utvecklat synpunkts- och klagomålssystem.

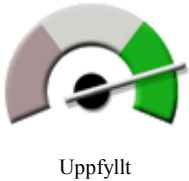
De som berörs, tex invånare eller medarbetare, ska ges möjlighet till inflytande vid större förändringar.

Kommunen omfattas av sex tätorter som alla på olika sätt bidrar till framgång och utveckling för människorna i hela kommunen. Tillsammans med invånarna i dessa tätorter, med omkringliggande landsbygd, ska kommunen arbeta för ett ökat lokalt engagemang och inflytande.

ALLAS INFLYTANDE

Nämnden har beslutat om ett nämndmål inom detta område, vilket är uppfyllt då samtliga indikatorer uppfyllts.

Nämndmål: Social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska erbjuda ett professionellt bemötande

Indikator: 93% av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med bemötandet

Indikator: Antal inkomna synpunkter och klagomål ska öka (utgångsvärdet 2013 var 22 inkomna synpunkter och klagomål)

Inom SÄBO är bemötandefrågor ett återkommande ämne på arbetsplatsträffarna samt i det dagliga arbetet. Alla enheter har under året tagit upp blanketten "Hjälp oss att bli bättre" på sina arbetsplatsträffar. Detta för att rutinen och blanketten skall vara känd för alla medarbetare så att de i sin tur skall kunna informera brukare och anhöriga.

Under våren arbetade enheterna med bemötandepolicy. Varje enhetschef har tillsammans med medarbetare tagit fram en bemötandepolicy.

På boendena är genomsnittet 95 % av brukarna som är nöjda med bemötande från personalen.

Alla brukare har en aktuell genomförandeplan. Detta bidrar till att man får inflytande i de insatser som man får hjälp och stöd med.

Socialstyrelsen brukarenkät visar att 80 % anser att personalen tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål.

Vid välkomstmöte inom hemtjänsten ska brukaren få information om hur man lämnar synpunkter och klagomål och blanketten "Hjälp oss att bli bättre" ska lämnas ut till dem.

Några hemtjänstgrupper har arbetat fram en bemötandepolicy som arbetsgruppen har antagit.

Ett hemtjänstområde har påbörjat ett stort projekt i samarbete med Regionhälsan, där bl a professionellt arbetssätt och en vision för en god vård och omsorg om äldre ska slås fast.

Inom socialpsykiatrin har personalgruppen jobbat med kommunens värdeord och arbetat fram vad dessa står betyder för just den verksamheten. Det upplevs då lättare att efterleva och använda sig av värdeorden i verksamheten. Vid medarbetarsamtal har enhetschefer ställt frågan på vilket sätt medarbetare bidrar till Glädje, Driv och Öppenhet utifrån vad dessa ord står för i socialpsykiatrin.

De övriga enheterna inom VFF har detta som en stående punkt på APT. Många grupper anser att man redan idag arbetar utifrån kommunens värdeord. Några grupper har

beslutat att avsätta en APT för att mer ingående diskutera värdeorden.

IFO har på APT diskussionsforum för bemötandefrågor och använder ibland värderingsövningar. Där diskuteras vad god service till våra klienter är. Det ska finnas god kännedom hos medarbetarna om att man bl a håller tider för ansökan/återkoppling till dem det berör samt att ett samtal skall räcka för att den som söker hjälp ska hamna hos rätt handläggare/myndighet.

Genom att säkerställa att all personal har kunskap om Lex Sarah rutiner kan den enskilde känna trygghet i att denne får hjälp inom ramen för fattat beslut samt får korrekt bemötande av handläggarna.

AMI's verksamhet byggs om från grunden och strategiskt måste riktlinjer tas fram och stödfunktioner produceras för att insatserna ska fungera. Ett av de främsta målen är besätta organisationen med personer med rätt kompetens och som har förmågan att arbeta evidensbaserat bl.a. enligt supported employment.

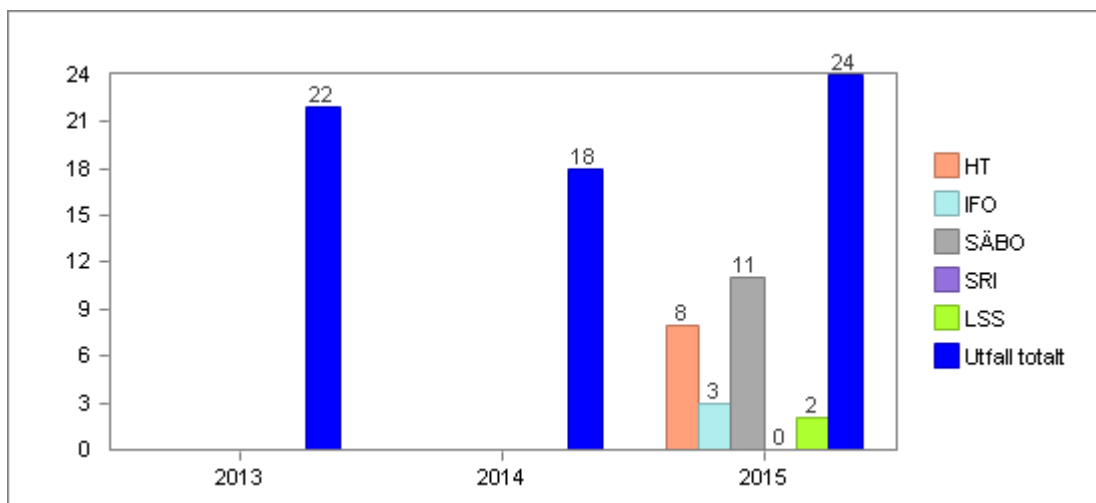
Uppfyllt

Indikator: 93% av brukarna ska vara nöjda med bemötandet

Uppfyllt

**Indikator: Antalet inkomna synpunkter och klagomål ska öka
(utgångsläge 2013 var 22 inkomna synpunkter och klagomål)**

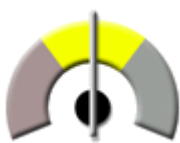
Kommentar: Av förvaltningens 24 inkomna synpunkter och klagomål, avsåg 6 synpunkter beröm och en synpunkt ett förslag på utveckling av hemtjänsten.

GOD SERVICE

De kommunala verksamheterna ska kommunicera tydligt och öppet. Kommunen ska fortsätta att arbeta med att utveckla informationen till våra invånare.

Kommunen ska utöka möjligheten för invånarna att ta del av den kommunala servicen efter kontorstid.

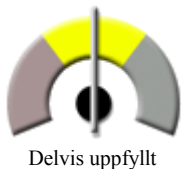
Kommunen ska utöka möjligheterna till mer flexibel omsorg på de tider då efterfrågan finns.

Delvis uppfyllt

GOD SERVICE

Nämnden har beslutat om två nämndmål, varav det ena är delvis uppfyllt och det andra är uppfyllt. Nämndmålet ”Social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska kommunicera tydligt och öppet” mäts genom poängsättningen vid SKL’s granskning av informationen på kommunens hemsida. Här uppnår inte förvaltningen de 80% av maxpoäng som är satt som mål. Däremot har förvaltningen arbetat med att uppdatera informationsmaterial såsom broschyrer och personalinformation. Nämndmålet ”Personalens arbetstider ska anpassas efter brukarnas behov” har uppnåtts genom att ett flertal schemaförändringar har skett till följd av brukarnas insatsbehov.

Nämndmål: Social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska kommunicera tydligt och öppet

Indikator: *Webbinformation till medborgarna ska vara god, 80% av maxpoäng i SKL's granskning av information om nämndens verksamhet*

Broschyrer om trygghetslarm och hemtjänst har uppdaterats så att all information är aktuell och överskådlig. Hemsidan om hemtjänst och trygghetslarm har uppdaterats och sidan har gjorts mer informativ. Resultaten från socialstyrelsens undersökning "vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2015" och värdighetsgarantier har lagts ut på hemsidan.

Alla enheter inom särskilt boende, har antingen en informationstavla eller ett informationsställ med broschyrer om t.ex väntjänst, anhörigstöd och anhöriggrupper samt "Hjälp oss att bli bättre"-blanketten.

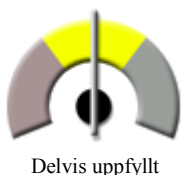
Inför 2016 kommer hemsida om särskilt boende att uppdateras då det blivit en del förändringar i verksamheterna under året.

En översyn av de broschyrer som finns inom verksamheten för funktionshinder, har skett. Detta resulterade i att broschyrerna arbetades om. Inom verksamheten används en gemensam katalog i datanätet där information finns åtkomlig för medarbetare.

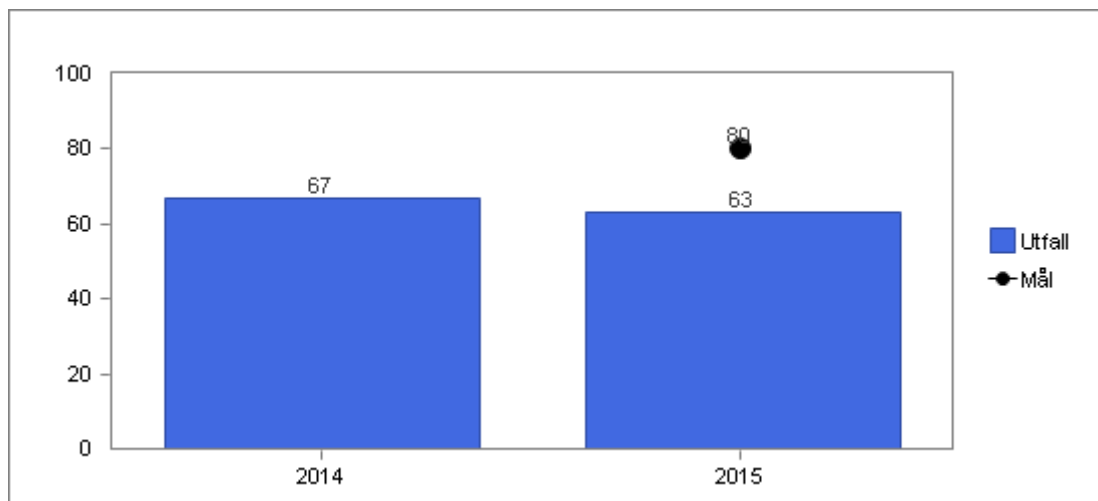
Alla personalgrupper har i uppdrag att ta del av respektive verksamhets information på kommunens hemsida, i syfte att göra informationen mer lättillgänglig. Förslag har inkommit från några enheter.

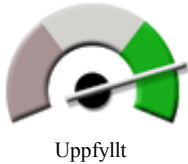
Trots en total genomgång av hemsidan och de indikatorer som mäts vid webbgranskningen, har vi inte lyckats nå ett förbättrat resultat. Detta är därför en mycket prioriterad arbetsuppgift under första delen av 2016.

Under våren har namn- och informationsskyltar bytts ut mot nya och aktuella på dörrar, vid entréer samt utanför socialkontoret.

Indikator: *Webbinformation till medborgarna ska vara god, 80% av maxpoäng i SKL's granskning av information om nämndens verksamhet*

Nämndmål: Personalens arbetstider ska anpassas efter brukarnas behov av insatser

Indikator: Antal genomförandeplaner

Utifrån brukares behov av insatser skapas en behovsgraf i schemalägningsprogrammet. Under hösten påbörjades arbetet med att medarbetare själva lägger scheman. Schemat kan förändras utifrån verksamhetens behov, som ex har fler kvällar lagts in i schemat för att undvika vikarier och extrapersonal.

Alla särskilda boenden har haft fokus på att arbeta med att schemat stämmer med brukarnas behov. Enhetscheferna arbetar med att fördela resurserna i förhållande till bemanningskravet. Det är ett arbete som sker kontinuerligt då insatserna till brukarna förändras. Ett arbete kommer att starta under 2016 då man skall börja med Time Care planering fullt ut i verksamheterna. I dag görs scheman i systemet av schemaansvariga men i framtiden kommer medarbetarna själva att kunna lägga in flexibla scheman.

"Husmöten" och veckoplanering är metoder inom SÄBO för att styra resurserna efter brukarnas behov.

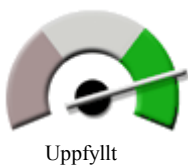
Under första kvartalet har bemanning omfördelats mer till kvällstid inom socialpsykiatri, då behovet hos brukarna ökat kvällstid.

På boenden inom LSS, har bemanningsbehovet kopplat till brukarnas behov setts över, och boendena fortsätter att arbeta med att optimera schemaläggningen. På ett boende har man provat att ha flytande tid, som används för att göra aktiviteter med brukarna. Dessa aktiviteter och timmar redovisas kontinuerligt till enhetschefen.

Bildinformation har införts på ett av gruppboendena och de har även infört en förslagslåda och en feedbacklåda där våra besökare kan lämna synpunkter.

När det gäller den kommunala servicen efter kontorstid ges invånarna möjlighet att få hjälp av socialtjänsten vid akuta ärenden efter kontorstid via socialjouren i Örebro. Barn- och familjeenhetens öppenvård familjeteamet erbjuder kvällstid en gång i veckan.

AMI har under hösten haft ständig beredskap för att kunna ta emot asylsökande.

Indikator: Antal genomförandeplaner

Personalekonomisk redovisning

Antal anställda

Vid årets slut var totalt 574 medarbetare anställda inom förvaltningen (tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön). Av dessa var 540 (94%) kvinnor och 34 (6%) män.

Omräknat till heltider motsvarar de 574 medarbetarna 490,5 årsarbetare.

48,2% hade heltidstjänst och 51 personer hade en visstidsanställning.

Personalomsättning och rekrytering

Det är 130 medarbetare som lämnat förvaltningen, de flesta (50 anställda) har slutat för att vikariatet upphört, 33 anställda har sagt upp sig för anställning utanför kommunen, 18 anställda har tagit ut pension under året och 1 anställd är uppsagd pga arbetsbrist. Övriga som lämnat förvaltningen har inte angett skäl vid uppsägningen.

Det är främst inom grupperna socialsekreterare, sjuksköterskor samt enhetschefer som omsättningen varit hög.

Frisknärvaro och sjukfrånvaro

Av samtlig personal har 56,5% varit sjuka färre än 5 dagar, sk frisknärvaro.

Sjukfrånvaron var vid delåret 10,5%, i september 11,87% och vid årets slut 10,36%, dvs något förbättrad under senare delen av hösten.

Hallsbergs kommun följer från och med andra

halvåret 2015 SKL's rekommendation av hur sjukfrånvaron ska räknas. Med det nya sättet att räkna är sjukfrånvaron 8,77% för helåret 2015. Det nya sättet innebär att BEA-anställda och PAN-anställda räknas med i urvalet av anställda, tidigare ingick endast AB-anställda. Av sjukfrånvaron utgörs knappt hälften av långtidssjukfrånvaron, dvs sjuk över 60 dagar.

Högst sjukfrånvaro var det i åldersgruppen 30-49 år.

Arbets skador och tillbud

Under 2015 anmäldes 31 arbets skador under varav 20 olycksfall, 9 hot och våld samt 2 färdolyckor. Flera av olycksfallen var halkolyckor. Antalet anmälda tillbud var 59, varav 47 avsåg hot och våld.

Verksamhetens kommentarer

Under hösten har förvaltningen tagit fram en förtydligad rutin vid sjukfrånvaro. Förvaltningen kan se att denna rutin lett till att sjukfrånvaron minskat under andra halvåret.

Beträffande det stora antalet tillbud i form av hot och våld konstateras att flera av våra brukares sjukdomstillstånd, såsom demens, eller funktionsnedsättning, så som autism, är bidragande orsaker. Det pågår ett kontinuerligt arbete att minska antalet arbets skador och tillbud.

Åldersintervall	Personer	Omräkn. heltider	Kvinnor	Omräkn. heltider	Män	Omräkn. heltider
0-19	3	2,2	2	1,25	1	0,9
20-29	74	60	69	56,3	5	3,7
30-39	115	101,1	108	94,2	7	6,9
40-49	153	132,6	145	125,2	8	7,4
50-59	155	132,3	149	126,9	6	5,3
60-99	74	62,2	67	55,5	7	6,8
	574	490,5	540	459,5	34	31

Verksamhetsmått och nyckeltal

	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Äldreomsorg			
Antal brukare i hemtjänst (exkl larm, matjänst)	259	275	283
Antal trygghetslarm	456	465	449
Beläggningsgrad hemtjänst i genomsnitt	84%	82%	80,4%
Beläggningsgrad direkt brukartid hemtjänst, i genomsnitt	67%	65%	64%
Antal personer med hemsjukvård	-	-	308
Antal personer med matjänst	77	134	140
Antal personer boende i servicelägenhet	-	-	117
Antal platser i vårdboende	135	145	145
Antal platser korttidsvård (SoL/SÄBO)	11	11	11
Antal vårdplaneringar på USÖ	161	160	163
- varav hemgång	91	102	106
- varav korttids	60	58	57
Antal inflyttningar demensboende	29	48	27
Dygn med betalningsansvar	92	239	160
- genomsnittlig dygnskostnad	4 275 kr	4 466 kr	4 314 kr
Enheten för personer med funktionsnedsättning			
Personer med personlig assistans (SBF), vuxn	22	21	19
Personer med personlig assistans (SBF), barn	-	-	9
Personer med personlig assistans (LSS), vuxn	5	5	7
Personer med personlig assistans (LSS), barn	2	2	2
Personer med daglig verksamhet	58	59	72
- varav extern regi	12	12	19
Personer med bost. med särskild service, vuxn	27	26	26
Personer med plac. externt , vuxn, antal dygn	1460	1095	1 835
Personer med korttidsvist., vuxn, antal dygn	600	120	240
Personer med korttidsvist., barn, antal dygn	756	1 080	1 032
Personer med ledsagning, vuxn	26	32	24

	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Personer med ledsagning, barn	4	6	6
Personer med kontaktperson, vuxn	28	25	20
Personer med kontaktperson, barn	0	4	3
Personer med beslut om boendestöd/sysselsättning (SoL)	58	64	68
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar			
- varav vuxna, antal dygn	552	730	1 618
- genomsnittlig dygnskostnad	1 800 kr	-	1 390 kr
- varav barn, antal dygn	1 523	1 606	1 270
- genomsnittlig dygnskostnad	3 488 kr	-	3 676
Familjehem, antal dygn	6 118	7 574	10 605
- genomsnittlig dygnskostnad	890 kr	-	949 kr
Försörjningsstöd, belopp	7 145 tkr	5 831 tkr	6 301 tkr
Ekonomiskt bistånd nettokostnad/invånare	468 kr	381 kr	407 kr
Antal hushåll försörjningsstöd under året	-	244	216
Ensamkommande flyktingbarn	-	18	88
Arbetsmarknads- och integrationsenheten			
Mottagna personer från Migrationsverkets boende	-	4	7
Mottagna inneboende eller eget boende	-	76	125
Mottagna kvotflyktingar	-	8	5
Mottagna sekundärflytt inom landet	-	4	8
Mottagna anknytning från hemlandet	-	9	5
Mottagna anhöriga ensamkommande barn	-	0	5

Ekonomi

DRIFTSREDOVISNING

I redovisningen ingår ej Taxe- och avgiftsnämndens kansli. Denna ingår i redovisningen för Taxe- och avgiftsnämnden för kommunerna Hallsberg, Askersund, Laxå, Lekeberg, Kumla, Degerfors och Vingåker. I samtliga tabeller nedan anges beloppen för tidigare år för samma verksamhet som den som bedrivs 2015, dvs inklusive LSS (fd KSF), LSS (fd KUN) samt AMI.

Belopp i tkr	Belopp i tkr			Över-/underskott
	Bokslut 2014*	Budget 2015	Bokslut 2015	
Intäkter	84 845	78 174	98 434	+20 260
Kostnader	-360 741	-362 522	-394 511	-31 989
- därav personal	-251 610	-252 194	-262 633	-10 439
- därav kapital	-1 088	-1 264	-1 178	+86
- därav lokal	-28 271	-29 685	-26 505	+3 180
- därav övriga	-79 772	-79 379	-104 195	-24 816
Nettokostnad	-275 896	-284 348	-296 077	-11 729

* Bokslut 2014 visar utfallet för verksamheterna som från och med 2015 hör till nämndens ansvarsområde. Dvs den kolumnen går inte att se i nämndens tidigare verksamhetsberättelser.

I ovanstående tabell ingår både budget och utfall för verksamheten kring Ensamkommande flyktingbarn. Eftersom den verksamheten helt är finansierad av statsbidrag och att den har ökat stort under året har motsvarande tabell tagits fram exklusive verksamheten för Ensamkommande flyktingbarn, detta för att tydligare visa på var avvikelserna mot budgeten går att hitta.

Nästkommande tabell visar att intäkterna har varit högre än budgeterat. De högre intäkterna finns att finna hos flyktingenheten där schablonintäkterna från Migrationsverket har varit högre än budgeterat. En annan större avvikelse på intäkterna finns hos LSS-verksamheten där budgeten inte överensstämmer med verkligheten.

Belopp i tkr exkl EKB	Belopp i tkr exkl EKB		Över-/underskott
	Budget 2015	Bokslut 2015	
Intäkter	72 702	77 693	+4 991
Kostnader	-357 050	-373 770	-16 720
- därav personal	-251 755	-260 999	-9 244
- därav kapital	-1 264	-1 178	+86
- därav lokal	-29 685	-26 505	+3 180
- därav övriga	-74 346	-85 088	-10 742
Nettokostnad	-284 348	-296 077	-11 729

Även inom verksamheter som övertagits från Bildningsförvaltningen har överskott uppstått på intäkter i förhållande till budget pga att budgeten inte överensstämmer med verkligheten. Vad gäller avvikelserna på kostnadssidan så har nämndens kostnader för verksamheten blivit 16 720 tkr högre än budgeterat. De stora avvikelserna återfinns bland personalkostnaderna och bland de övriga kostnader. De övriga kostnaderna består till stor del av högre kostnader för institutionsplaceringar och konsulentstödda familjehem, men även inom öppenvårdsinsatser för både barn och vuxna. Lokalkostnaderna har blivit drygt 3 mkr lägre än budget men det kan endast bero på att budgeten inte överensstämmer med verkligheten, några större lokalförändringar under året har inte skett.

NETTOKOSTNADSUTVECKLING

Mellan år 2014 och 2015 har kostnaderna för verksamheterna inom nämndens ansvarsområde ökat med 20 181 tkr, vilket motsvarar drygt 7% nettokostnadsökning.

Nedanstående diagram visar årets och föregående års nettokostnad per verksamhet. Förkortningen SÄBO står för särskilt boende, IFO står för Individ- och familjeomsorgen, VFF för Enheten för personer med funktionsnedsättning, LSS (fd BIF) för den verksamhet som fram till och med 2014 tillhörde Barn- och fritidsförvaltningen, LSS (fd KSF) för den verksamhet som tidigare ekonomiskt hörde till KSF

samt AMI för Arbetsmarknads- och integrationsenheten

Nettokostnadsutveckling (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Förändring
Centralt	152	-4 963	-5 115
LSS (fd BIF)	-696	-138	+558
LSS (fd KSF)	-20 941	-24 856	-3 915
VFF	-33711	-36 666	-2 955
IFO	-42 008	-45 227	-3 219
SÄBO	-97 297	-103 246	-5 949
Hemtjänst	-74 904	-75 776	-872
AMI	-6 491	-5 205	+1 286
Nettokostnad	-275 896	-296 077	-20 181

EKONOMISKT RESULTAT

Årets ekonomiska resultat, - 11 729 tkr, fördelar sig enligt nedan per verksamhet:

(tkr)	Budget 2015	Avvikelse
Centralt	-5 259	+296
LSS (fd BIF)	-794	+656
LSS (fd KSF)	-21 866	-2 990
VFF	-35 494	-1 172
IFO	-41 882	-3 345
SÄBO	-99 249	-3 997
Hemtjänst	-74 040	-1 736
AMI	-5 764	+559
Nettokostnad	-284 348	-11 729

ANALYS

Centralt

Den centrala verksamheten utgörs av förvaltningsövergripande verksamhet såsom nämndens kansli, social- och arbetsmarknadsnämnden, intäkter för insatser, förbyggande rehabilitering mm. Verksamheterna går med ett litet överskott beroende på vakanta assistenttjänster och vakant områdeschefstjänst under delar av året. Kostnaderna för servicelägenheterna har också varit lägre än budget. En verksamhet som har ökat drastiskt under hösten är kostnader för färdigbehandlade patienter på USÖ. Där har inte förvaltningen kunnat ta hem personer till kommunen när de blivit färdigbehandlade utan de har blivit kvar på USÖ. Detta beror på att det under året inte uppstått så många vakanta platser inom särskilt boende som i sin tur leder till att korttidsplatserna inom kommunen blir belagda med personer som väntar på särskilt boende. De som kunnat tas hem med hjälp av hemtjänstens insatser har tagits hem. Under januari 2016 kommer avtal att upprättas med en leverantör av korttidsplatser i Örebro till en kostnad som motsvarar hälften av USÖ:s dygnskostnader.

LSS (fd BIF)

Dessa kostnader utgörs av ledsagare och kontaktpersoner för barn samt ungdomsfritids för ungdomar med behov av tillsyn före och /eller efter skoltid. Inom den verksamheten utgörs alla deltagare utom en av andra kommuners invånare, Det leder till att kostnaderna för kommunen blir låga då övervägande delen av kostnaderna faktureras andra kommuner.

LSS (fd KSF)

Dessa verksamheter har ekonomiskt tidigare tillhört Kommunstyrelsen men flyttades över 1/1 2015 till Social- och arbetsmarknadsnämnden. Under året har en kraftig ökning av behoven inom detta område skett. Dels har externa köp av boendeplatser för vuxna ökat och dels har kostnaderna för korttids tillsyn för barn ökat kraftigt. I kombination med detta har inte budgeten för personlig assistans för barn inte motsvarat verkligheten och har därmed genererat en stor budgetavvikelse.

Verksamheten för personer med funktionshinder

Vid tidigare års budgetarbete har förvaltningen föreslagit att vissa sparåtgärder skulle ske inom verksamhetsområdet. Dock har inte alla åtgärder kunnat verkställas. Det gäller dels att gå över till busstransporter i egen regi genom att köpa in en buss och med egen personal skjutsa deltagarna i daglig verksamhet från deras bostad till den dagliga verksamheten.

Denna åtgärd var inte möjlig utifrån att transporttiderna blir för långa samt att det inte finns back-up för chauffören vid ledigheter och sjukdom. Den andra åtgärden som föreslogs var att bostadshyrorna inom gruppboendena skulle utökas genom att de boende skulle få betala för gemensamhetsutrymmen. På grund av bristande information från fastighetsägaren har beslutet inte kunnat verkställas.

Inom gruppboendena och de dagliga verksamheterna finns mindre överdrag mot beslutad budget.

Individ- och familjeomsorgen

Kostnaderna för verksamheten har ökat både utifrån budget och utifrån kostnaderna föregående år. Budgeten för 2015 är 126 tkr lägre än vad de faktiska kostnaderna var år 2014.

Kommunens kostnader för det ekonomiska biståndet har minskat utifrån budget. Kostnaderna är vid årets slut 1,8 mkr bättre än budgeterad kostnad. Däremot har kostnaderna för institutionsplaceringar, familjehem och öppenvård ökat drastiskt under hösten. Budgeten för dessa verksamheter var 16 206 tkr med ett utfall på 22 237 tkr, dvs en negativ avvikelse på 6 031 tkr. Övrig avvikelse går att finna bland resterande verksamheter som har mindre avvikelser.

Särskilt boende

Situationen inom kommunens särskilda boenden har varit ansträngd under året med mycket sjukfrånvaro, flera palliativa vårdinsatser och brukare med extra behov. Dessutom har SÄBO haft inspektioner av IVO och arbetsmiljöverket som inneburit att vissa verksamheter inom SÄBO har utökat antalet tjänster. Totalt har antalet tjänster på grund av dessa inspektioner utökats med 6 tjänster som inte varit budgeterade.

Hemtjänst

Underskottet beror på volymökningar i verksamheten. Det har lett till att mer personal har använts än vad som är budgeterat. Hemtjänsttagarna har under 2015 drygt 8 800 fler biståndsbedömda timmar än 2014.

AMI

Verksamheten har under året förändrats radikalt. Utifrån den genomlysning som gjordes 2013 har verksamheten haft i uppdrag att anpassa verksamheten utifrån deltagarnas behov. Målsättningen är självförsörjning för den enskilde. Genom att styra om verksamheten har förvaltningen lyckats hjälpa fler till egen försörjning.

INVESTERINGSREDOVISNING

Investering (tkr)	Budget 2015	Bokslut 2015	Över-/underskott
Arbets tekniska hjälpmedel	-400	-409	-9
Fordon	-80	-79	+1
Inventarier, IT	-900	-667	+233
Procapita	-1 000	-235	+765
Nettokostnad	-2 380	-1 390	+990

Förvaltningen har använt 990 tkr mindre än budgeterat. Den stora avvikelsen återfinns i budgeten för uppgradering av verksamhetssystemet Procapita. Projektet har blivit försenat men har påbörjats.

Festligheter på Sköllergården, Pålshöjden

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning, regleras i kommunallagen och innebär förenklat att dagens generation ska betala för dagens verksamhet.

Social- och arbetsmarknadsnämnden har inte lyckats att ekonomiskt hålla sig inom den av Kommunfullmäktige tilldelade budgetramen för år 2015. Nämnden har haft liknande problem tidigare år där kostnaderna för den av Kommunfullmäktige tilldelade verksamheten inte har kunnat bedrivas inom tilldelad budgetram. Likväl har kommunens kostnader jämfört med standardkostnaderna inte visat samma negativa avvikelse.

Med standardkostnad avses en indikation på om en kommun har högre eller lägre kostnader än de som motiveras av den egna strukturen enligt det kommunalekonomiska kostnadsutjämningsystemet. Att rakt av jämföra en kommuns kostnader med en annans utan att ta hänsyn till varje kommuns strukturella förutsättningar ger en begränsad indikation på om en kommun är ”dyr” eller inte. Ett bättre mått är att jämföra kommunens faktiska nettokostnader i olika verksamheter med kommunens strukturårsjusterade standardkostnad enligt kostnadsutjämningsystemet.¹

Procentuell avvikelse från standardkostnad	2012	2013	2014
Äldreomsorg	-3,4	-1,2	0,2
Individ- och familjeomsorg	-2,4	-19,2	-14,3

En positiv avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än strukturen motiverar (röd markering), en negativ avvikelse visar det omvända dvs att kommunen har en lägre kostnadsnivå än strukturen motiverar (grön markering). Denna procentuella avvikelse kan omräknas till kronor, se nästa tabell.

Avvikelse från standardkostnad, (Tkr)	2012	2013	2014
Äldreomsorg	-5 487	-1 908	322
Individ- och familjeomsorg	-1 116	-8 824	-6 279

¹ SKL: Vad kostar verksamheten i din kommun?

God ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv

I förvaltningens planering av hemtjänstinsatser och HSL-insatser används ett planeringssystem, LapsCare. Planeringen av dagens insatser sker centralt av en grupp med undersköterskor. Detta möjliggör effektivare användning av förvaltningens personalresurser då det är tydligare var resurserna behövs och personalen kan flyttas mellan de olika hemtjänstområdena. Systemet innebär även att den totala körsträckan minskar genom att transporterna optimeras av planeringssystemet. Dessutom får nämnden en ekonomiskt positiv effekt då milantalet blir lägre, och följaktligen en minskad miljöpåverkan.

I samtliga beslut som fattas på nämnd- och tjänstemannanivå är koncernnyttan i fokus. Flera beslut under de senaste åren har bidragit till koncernnyttan. Bland annat har flera verksamheter inom nämndens verksamhetsområde som förhyrt lokaler hos privata fastighetsägare kunnat flyttas till lokaler ägda av Hallbo. Inom Arbetsmarknads- och Integrationsenheten bedrivs arbete med att få personer, som står långt ifrån arbetsmarknadsmarknaden, att erhålla anställning. Här sker ett nära samarbete med privata arbetsgivare men också med de andra förvaltningarna i kommunen för att hitta lämpliga arbetsuppgifter till dessa personer. Detta bidrar inte bara till koncernnyttan utan även till samhällsnyttan.

Nämnden och förvaltningen bedriver kontinuerlig omvärldsbevakning och analys av omvärldsfaktorer. Flera nätverk finns upprättade för olika yrkesgrupper för att dela med sig av kunskaper, få nya kunskaper samt analysera händelser i omvärlden som kan påverka nämndens verksamhetsområden.

Social- och arbetsmarknadsnämnden har vidtagit och kommer att vidta ytterligare åtgärder för att verksamheten ska kunna bedrivas inom de belopp som anges i flerårsplanen. Fortsatt arbete kommer att ske i budgetarbetet inför 2017.

Framtiden

Personal

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen står inför utmaningen att rekrytera personal till verksamheten. Personalrörligheten är mest framträdande bland de yngre medarbetarna. Förvaltningen upplever svårigheter att rekrytera socialsekreterare, sjuksköterskor och utbildad omvårdnadspersonal. Utmaningen är att utveckla lockande arbetsplatser där medarbetare känner stolthet över sitt yrke. Det handlar om medarbetarnas utvecklingsmöjligheter och inflytande men även om arbetstider och lön för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Förvaltningen har även haft stor omsättning av enhetschefer och det har tidvis varit svårt att rekrytera chefer till verksamheten. Vad gäller chefer behövs en långsiktig plan för om man kan utveckla och utbilda personal från den egna organisationen som har potential att bli bra chefer. Detta kan göras genom någon form av trainee- eller introduktionsprogram, till personer som tas ut till det.

Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med att minska sjukskrivningarna. Detta sker genom bl.a. genom en nära kontakt mellan chef och medarbetare samt planering av rehabiliteringsåtgärder tillsammans med personalavdelningen.

Verksamhetsutveckling

Utifrån uppföljningen av nämndens nämndmål har förvaltningen flera utvecklingsområden att arbeta med under 2016 för att nå nämndens nämndmål för kommande år.

Nästa steg efter Äldreplanen är att förvaltningen tar fram en plan som underlag för framtida inriktning av verksamheten för personer med funktionshinder.

En förstudie ska vidtas för att undersöka möjligheten till att starta sociala företag som arbetsplatser till målgruppen för Arbetsmarknads- och integrationsenhetens verksamhetsområde.

Ekonomi

Social- och arbetsmarknadsnämnden har av Kommunfullmäktige beviljats utökad budget för 2016. Trots det behöver nämnden hushålla med befintliga resurser och medvetandegöra alla medarbetare om ekonomin så att alla är medvetna om budgetramarna. Ekonomin ska vara ett stående inslag på arbetsplatsträffar, för att få alla att känna ett gemensamt ansvar och delaktighet i verksamheten.

En diskussion om utökad samarbete med skolan har påbörjats med syfte att minska placeringar i dyr extern öppenvård. Samarbetet syftar till att i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling gemensamt ge stöd till barn och ungdomar samt dess föräldrar.

För att kunna möta nya målgrupper av vuxna med behov av missbruksvård på hemmaplan kommer Stegens medarbetare höja sin kompetens genom vidareutbildning. Verksamheten ska också utveckla olika program som möjliggör att målgruppen för Stegens verksamhet utvidgas.

Ensamkommande barn och andra nyanlända

Förvaltningen bedömer att verksamheten 2016 kommer att ha en fortsatt hög tillströmning av barn. För att säkerställa struktur i återsökning av statsbidrag kommer det administrativa stödet utökas, både personellt och med IT-stöd. Då flyktingströmmen varit stor under 2015 har flaskhalsar uppstått i mottagningssystemet. För närvarande har SFI väntetid på 5-6 månader och kommunens samhällsinformation har 80 personer i kö. Lämpliga lägenheter är svåra att förhyra.

Hallsbergs kommun
Social- och arbetsmarknadsförvaltningen
694 80 Hallsberg
Tel 0582-68 50 00 Fax: 0582- 68 50 02
Hemsida: www.hallsberg.se
E-post: kommun@hallsberg.se